

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо залучення стратегічного іноземного інвестора в інфраструктуру ринків капіталу України»

1. Мета

Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо залучення стратегічного іноземного інвестора в інфраструктуру ринків капіталу України» (далі – проєкт Закону) розроблений з метою врегулювання процедури створення в Україні вертикально інтегрованої інфраструктури ринків капіталу у формі холдингової інфраструктурної компанії на ринках капіталу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

11 липня 2025 року на виконання зобов'язань України за результатами восьмого перегляду програми Міжнародного валютного фонду «Механізм розширеного фінансування» (Extended Fund Facility) Національним банком України, Європейським банком реконструкції та розвитку, Міністерством фінансів України, Міністерством економіки, докільля та сільського господарства України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку був підписаний Меморандум стосовно співробітництва на підтримку інтегрованої інфраструктури ринків капіталу в Україні (далі – Меморандум).

Підписанню Меморандуму передувало затвердження 26 червня 2025 року Радою з фінансової стабільності плану для практичної реалізації цільової моделі інфраструктури ринків капіталу.

У Меморандумі, насамперед, зафіксовано наміри підписантів стосовно впровадження узгодженої оптимальної цільової операційної моделі для інфраструктури ринків капіталу в Україні, розробленої на основі міжнародних найкращих практик та українського контексту. Передбачається створення вертикально інтегрованої інфраструктури ринків капіталу, що включатиме торгівлю, кліринг, розрахунки та депозитарний облік.

Основні етапи впровадження цільової моделі інфраструктури ринків капіталу передбачають:

оптимізацію структури власності та корпоративного управління ПАТ «Національний депозитарій України» (далі – Національний депозитарій), у тому числі шляхом передавання повноважень з управління корпоративними правами держави від Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до Національного банку України, та ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» (далі – Розрахунковий центр); створення холдингової компанії за участю відібраного на основі відкритого тендеру авторитетного міжнародного стратегічного інвестора (оператора торговельних та постторговельних інфраструктур), міжнародних фінансових організацій, локальних учасників ринку та держави / державних банків;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Марчак Дарія Миколаївна**
Сертифікат **6FA97849F1B2570D04000000D35A0200CD010800**
Дійсний з **30.07.2025 13:45:16** по **30.07.2027 13:45:16**

Мінекономіки

3102-02/51602-01 від 02.06.2026

створення холдинговою компанією нової фондової біржі в Україні та набуття холдинговою компанією статусу мажоритарного власника Розрахункового центру.

Фінальним етапом має стати консолідація депозитарних послуг на базі Національного депозитарію, який має функціонувати як єдиний центральний депозитарій цінних паперів шляхом передавання йому обліку та обслуговування обігу державних облігацій від Національного банку України. Передбачається, що холдингова компанія володітиме міноритарним пакетом акцій у консолідованому центральному депозитарії цінних паперів, а Національний банк України – мажоритарним пакетом.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Закону пропонується внести зміни до законів України «Про Національний банк України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про депозитарну систему України».

Законопроект передбачає правове врегулювання:

порядку проведення конкурсу на обрання міжнародного стратегічного інвестора;

порядку набуття інфраструктурним інвестором ринків капіталу, що створений міжнародним стратегічним інвестором, права власності на акції Розрахункового центру та Національного депозитарію;

порядку набуття державою права власності на акції інфраструктурного інвестора ринків капіталу;

структури акціонерів Національного депозитарію, в тому числі мажоритарної (50%+1) частки Національного банку України, та зняття обмежень на голосування всіма акціями для існуючих акціонерів Національного депозитарію, пов'язаних із державою;

статусу акцій Національного депозитарію та Розрахункового центру, що належать Національному банку України.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері правового регулювання діють Конституція України, Закони України «Про Національний банк України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про депозитарну систему України», «Про акціонерні товариства».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не потребує проведення процедури громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з

громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», оскільки не обмежує права громадян.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту Закону не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація ініціативи зі створення в Україні вертикально інтегрованої інфраструктури ринків капіталу дозволить забезпечити залучення значних фінансових ресурсів для фінансування проектів відновлення та відбудови держави, сприятиме формуванню довгострокової стійкості та розвитку національних ринків капіталу шляхом залучення стратегічних інвестицій, а також спростить доступ до ринку для учасників, зокрема міжнародних, що стимулюватиме активізації роздрібних інвесторів та приплив внутрішнього капіталу.

Реалізація Закону не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами та інші суспільні відносини.

Виконувач обов'язків Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України

Дарія МАРЧАК

« ___ » _____ 2026 р.